

Zápis

z obhajoby disertační práce paní Heleny Kokešové konané dne 2. 5. 2012 v oboru „české dějiny“.

Téma práce: Eduard Albert a realisté. (Osobnost Eduarda Alberta a jeho role v české politice v 80. a 90. letech 19. století .)

Přítomní: Prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc. (předseda komise)
Prof. PhDr. Jiří Pokorný CSc. (oponent)
Prof. Jiří Galandauer, Dr.Sc. (oponent)
Prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc. (školitel)
Doc. PhDr. Magdalena Pokorná, CSc.
Prof. PhDr. Jan Rychlík
PhDr. Luboš Velek, Ph.D.
Doc. PhDr. Jana Čechurová, Ph.D.
Doc. PhDr. Karel Novotný, Dr.Sc.

Předseda komise p. prof. R. Kvaček zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku H. Kokešovou. Přiblížil její životopis, její publikační činnost a pochválil výběr tématu práce.

Školitel p. prof. M. Hlavačka zhodnotil činnost H. Kokešové během práce na disertaci. Uvedl, že H. Kokešová vzorně plnila badatelské a studentské povinnosti, dobře rozvrhla obsah disertace, výborně zpracovala poznámkový aparát, zcela naplnila parametry základního vědeckého výzkumu a práci pojednala i na vysoké stylistické úrovni.

Kandidátka H. Kokešová seznámila komisi se svou disertační prací. Soustředila se v ní na osobnost MUDr. Eduarda Alberta (1841–1900), významné osobnosti české (a rakouské) medicíny, autora odborných prací, ale i básní a pamětí, překladatele a v neposlední řadě i člověka majícího své významné místo ve veřejném životě a politice. Zaměřila se na všechny části bohatého života E. Alberta a soustředila se při tom na nepřilíš probádané oblasti, především jeho soukromí, vztahy se staročechy a realisty, dále na to, jak využíval svého postavení pro lobování pro „české zájmy“ i jednotlivce. Shrnula pramenné podklady z archivů v Čechách i Rakousku. Dále představila jednotlivé kapitoly práce. Podrobněji se věnovala jeho politické činnosti, do které nepatřily pouze úspěchy. V závěrečné kapitole se zaměřila na zařazení Albertova místa v historické paměti, které je stále upevňováno, o čemž svědčí reedice jeho prací, vydávání korespondenčních edic, ale např. i překladu Erbenovy Kytice.

Poté vystoupil oponent J. Galandauer se svým kladným posudkem. Uvedl, že se od devadesátých let minulého století setkával s prací H. Kokešové týkající se tématu a podtrhl, že disertace vznikla ze skutečné znalosti osobnosti E. Alberta a doby, ve které žil. Pochválil

výbornou a rozsáhlou heuristickou práci a také kvalitní češtinu zpracované disertace. Podle J. Galandauera práce vybízí k dalšímu studiu a mapování života a činnosti českých osobností ve Vídni. Zaujal ho osud Albertova syna Georga, který preferoval oproti nově vzniklému Československu Rakousko a zvolil za své působiště Vídeň. Za výjimečnou skutečnost označil Albertovu překladatelskou činnost především v oblasti překladů české poezie do němčiny, která nebyla jeho mateřským jazykem. Vznosl dotazy na prospěch E. Alberta během jeho školní docházky v mládí a na důvod, proč Albert neuspěl při svém pokusu studovat na vojenského lékaře. Závěrečné shrnutí oponenta bylo kladné a pochvalné.

Následně vystoupil oponent J. Pokorný. Ocenil práci jako výbornou a výjimečnou, včetně bohaté znalosti archivních pramenů i sekundární literatury z českých i rakouských zdrojů. Zdůraznil, že je potřeba znát českou politiku nejen z českých, ale i zahraničních pramenů. Zaujal ho osud Albertovy ženy Marie, syna Georga a síť osobních vztahů a animozit, zdůraznil, že znalost těchto vztahů a kontextů je důležitá pro pochopení každé osobnosti. Oponent vznosl otázku na případné kontakty E. Alberta s moravskými politiky.

Poté se kandidátka H. Kokešová se vyjádřila k oponentním posudkům a podrobně odpověděla na dotazy oponentů.

Po vyjádření H. Kokešové následovala diskuse. Týkala se především okolností předčasné smrti E. Alberta. R. Kvaček připomněl velkou pracovní zátěž Alberta a jeho přepracování. O těžkých pracovních podmínkách souvisejících mj. i s vědeckým lékařským výzkumem v oblasti antiseptiky se zmínili H. Kokešová a M. Hlavačka. Další části diskuse se týkala překladů E. Alberta z češtiny do němčiny. H. Kokešová připomněla jeho dobrou jazykovou přípravu během studia na německých gymnáziích a také dobré spolupracovníky při překládání poezie, např. Friedricha Adlera. M. Hlavačka upozornil v této souvislosti na Albertovu fantazii a představitost. Závěr diskuse se dotkl ženského vzdělání v době E. Alberta a jeho osobního negativního postoje k této otázce.

Po diskusi následovalo tajné hlasování komise.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování: Komise navrhla udělit H. Kokešové doktorský titul Ph.D.

Zapsala: PhDr. Hana Klínková

Schválila: Doc. PhDr. Magdaléna Pokorná, CSc., předsedkyně oborové rady